

Otroke, ki so zašli ali utekli, treba je domov spremiti ali pa županu izročiti.

Ako žandar kaj otrok brez človeka, kateri bi na-nje gledal, najde blizu vode, ali sploh v okolnostih, kjer jim preti kaka nevarnost (opasnost), po tem, če otroci ali dorastli ljudje z živalmi objestno delajo, jih trapijo, hudo imajo ali dražijo, naj jame svariti in po okolnostih naj tako delati brani, a v posebnih slučajih je podati naznanilo službenemu oblastvu, da se odvrne vsaka nesreča in da se odpravijo velike napake in neprijetnosti.

Slovansko književstvo.

* „Hrvatski dom“, zabavnik Hrvatske omladine za godinu 1876. Izdalo ga djačko društvo na 1. Hrvatskom sveučilištu u Zagrebu.

To je naslov zanimivi Hrvatski knjigi, ki so jo izdali vrli mladi Hrvatje v znamenje, da se med njimi trudoljubivo goje domoljubje in lepe umetelnosti ter vednosti. Obseg knjigi, katera, v spomin kronanja Dmitra Zvonimira, kralja vseh Hrvatov 9. oktobra leta 1076., nosi na čelu krasno, z barvo tiskano podobo pod enim žezlom zedinjenih jugoslovanskih dežel (čuda golemo, da Andrassyeva policija ni zasegla ove uspomene!) je lepoznanškega značaja in naravnost moramo reči, da je knjiga prav „niz bisera jugoslavenskoga“. Proza in vèrzi se odlikujejo po nenavadni čistoti in eleganci in veselí nas, da smo izpoznali vrle Hrvatske „sokoliče“ na literarnem polji! Drže naj se vedno svojih sedanjih vzvišenih načel in principov, in bodočnost je njih in — naša. Živeli! C.

Politične stvari.

Gnjiloba Evrope.

Kako trohla in starikasta je postala Evropa že, se vidi najbolje iz sedanjega boja na Turškem.

Kako slabotna se kaže diplomacija nasproti Turčiji in nasproti ustajnikom! Vsedli so se za zeleno mizo in skovali nekeve reforme, pa niso imeli moči in energije, da bi jih bili uvedli v življenje. Ustaši so se iz njih norčevali, ko so jim rekli, naj orožje položé brez vsakih garancij za boljšo prihodnost; sedaj se norčujejo iz njih tudi Turki, in nočejo primirja niti miru sklepati, kakor so jim veleli ali svetovali diplomati. Mislila je Evropa, da ima vse prihodnje dogodke v svojih rokah, in da vodi vajeti svetovne zgodovine; mislila je, da ona tišči; sedaj mora pa spoznati, da dogodki, da zgodovina njo tišči.

Skušala je diplomacija brzdati vzplamtele strasti, in pogasiti ogenj na Balkanu, ter potisniti obupane reveže nazaj v težki jarem Turški; pa mali narodič Srbski je pokazal več moralične moči, ko cela Evropa, on hoče raji poginiti, ko še dalje Turku robovati. Dobičkarija in samopridnost postala je boginja Evrope, kateri se vse klanja, tako imenovana „Interessenpolitik“; srcá in usmiljenja pa ni nikjer več najti, — ker ni več vere in bogoljubja, zato tudi ni ljubezni do bližnjega. Nekdaj, v toliko obrekovanem srednjem veku, vojevala je Evropa še velikanske križarske vojske za samo Božjo čast brez vsake dobičkarije; tačas so se našli še žlahni vitezi, ki so si napisali na zastavo boj za vero in pravico, brambo vdov in sirot, in vsakdo, ki je hotel vitez postati, moral se je zakleti, braniti vdove in sirote pred krivičniki. Kakošni so pa sedanji baroni in vitezi? Judovski oderuhi, ki ubogemu ljudstvu kri pijejo, ki se bogatijo ob solzah vdov in sirot, in ob žuljih revnega

ljudstva, take imenujejo danes za viteze, in več ko si je na ta način denarja pridobil, bolj je v časti. Ni čuda, da je tudi občna politika taka postala. Ker se tresejo za svoje krajcarje, zato podpirajo Angleški in Dunajski judje Turke, ter nimajo nobenega ušesa odprtega za v nebo kričeči stok bulgarskih mučencev. Slišimo sedaj iz Angleške glasove za tlačene kristijane, pa to so večidel le glasovi revnega delavskega ljudstva, bankirji in lordje na Angleškem in tudi drugodi so še zmirom na strani Turkov, ker se izgube bojé, ker jim je lastna mošnja več, ko vsi pomisleki na človečanstvo in na krščansko ljubezen.

V Evropi si je samo slovanski narod ohranil še nekaj plemenitosti, moralične moči in snage, samo on še ni okužen celó po tisti „interessenpolitik“, ter zna žrtve doprinasati brez vidljive nade na gmotno korist, ampak samo iz prepričanja, iz poštenosti in pravičnosti, kakor kaže izgled onega Ruskega bogatina, ki je dal polovico svojega premoženja za Srbsko vojsko, in potem še sam ranjencem streč šel. Enakih žrtev za pravično stvar vidimo na Ruskem in Srbskem še več. Zato mora ta narod zmagati, kakor kaže zgodovina na vseh straneh. Kaj je pomagalo Hanibalu, da je Rimce vselej premagal in stal celó pred Rimskimi vratmi? Rimci so imeli več požrtvovalnosti, več moralične moči, kakor Kartaginci. Ko je bila namreč zadnja Rimska armada pri Kanah popolnem vničena, so Rimci svojega vodjo slovesno v Rimu sprejeli, samo za to, ker se je upal, sprijeti se s Hanibalom. Kartaginci pa so se skazali kot prave kramarske duše: ko je namreč Hanibal pisal, naj mu pošlejo pomoči, ker mu drugače ni mogoče Rimcev uničiti in tudi ne premagati, rekli so: „če je dozdej zmagal, bo tudi v prihodnje“, ter mu niso nič poslali. Prepirali so se v tem važnem času med sabo, in Hanibalu nasprotna stranka je zmagala; Rimci pa so v tej nevarnosti vsi skupaj stali za skupno domovino, žrtvovali so vse, in tako so zmagali. Takih izgledov bi se dalo iz zgodovine še več navesti, ki bi dokazali, da tam ni zmage, ni bodočnosti, kjer ni srcá, ne požrtvovalnosti, kjer vlada malodušnost in dobičkarija, ter strankarstvo in brezverstvo. Zato se Evropi nič dobrega ne more prerokovati, odkar se je ta duh vgnjezdil v njej. Nasprotno pa vidimo, kako je severna Amerika petletni boj bila za velik princip, za oslobodjenje zamorskih robov. Taka država ima moralično snago v sebi, ta ima prihodnost. Evropa pa je gnjila!

Pogled v Turčijo.

Šege in navade Turkov.

Pri jedi ne sedé Turki pri mizah, kakor mi, tlá so jim navadno miza in pogrne se ná-nje kós sukna ali usnija, krog katerega se posedejo Turki k obedu z navskriž detimi nogami. Na sukno ali usnijo postavijo nizko mizico ali stoléc na treh nogah, ki je za podlago veliki okrogli bakreni in ocineni skledi, v kateri se prinašajo jedí. Pred vsakega gosta se položi opresen kruh v podobi mlincev, ki služi namestu krožnikov, katerih Turki ne poznajo. Takisto se ne rabijo pri njih noži in vilice. Edino, kar imajo, so lesene žlice, ki so na kup položene po usniji. Ako so jedí trde, si Turki pomagajo s prsti.

Turkom najbolj priljubljena jed je „pilav“, ki se napravlja iz rajža na vodi kuhanega in dobro s poprom potresenega. Bogatini jedó poleg tega kokoši race in koštrunovo meso. A mesnina se sploh le redko uživa, tudi se bolj pogosto kuha nego peče. Bob, grah in drugo sočivje se navadno jedó. Okisane mlečne